

Гончарук Дар'я Миколаївна студент,
Харківський національний економічний університет
м. Харків, Україна
D-Aster@yandex.ru
науковий керівник д.е.н. проф. Ястремська О.М.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: МЕТОДИ ОЦІНКИ

Залучення інвестицій для багатьох підприємств України було й залишається першочерговим завданням, вирішення якого у найкоротші терміни є основним фактором сталого розвитку, чинником конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на світовому ринках. У зв'язку з необхідністю залучення фінансових ресурсів і їхньою обмеженістю, актуальною постає на сьогоднішній день проблема оцінки інвестиційної привабливості підприємства як характеристики, що дозволяє сформуванню інвестору уявлення про стан об'єкту вкладання коштів, надійність майбутніх інвестицій, очікувані результати від їх використання.

Теоретичні аспекти формування інвестиційної привабливості підприємств знайшли відображення в працях вітчизняних та зарубіжних науковців: Л.Алексеев [1], І.Вініченко [2], В.Попова [7], В.Романова [8], Н.Сафронова [3], О.Фіщенко [9], О. Ястремської [10] та інших.

Однак, й досі залишаються недостатньо проробленими аспекти прийняття якісних управлінських рішень, з одного боку, щодо інвестування коштів, а з другого – щодо покращення фінансового становища підприємства та підвищення рівня його інвестиційної привабливості.

Метою дослідження є узагальнення методичних підходів і науково-практичного забезпечення оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Для досягнення поставленої мети було сформульовано і вирішено такі **завдання**:

1. Визначити основні поняття, щодо інвестиційної привабливості промислових підприємств.
2. Визначити основні складові інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Об'єктом дослідження обрано інвестиційні процеси промислових підприємств.

Предметом дослідження є методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Інвестиційна привабливість підприємства як об'єкта інвестування є важливим показником, під яким слід розуміти його інтегральну характеристику з точки зору наявного фінансового стану, можливостей розвитку техніко-економічного та організаційного рівня виробництва, соціальної безпеки, інформаційної забезпеченості та інших вимог потенційних інвесторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Ступінь інвестиційної привабливості промислового підприємства є індикатором залучення потенційних інвесторів. В Україні в якості основної методики визначення інвестиційної привабливості підприємства використовується Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затверджена наказом Агентством з питань запобігання банкрутству від 23.02.97 [6]. Проте вона має певні вади, основою з яких є недостатність врахування всіх особливостей функціонування підприємства.

Інвестиційну привабливість слід визначати як комплекс різноманітних факторів, перелік і вага яких може змінюватись в залежності від:

- 1) цілей інвесторів;
- 2) виробничо-технічних особливостей підприємства, у яке інвестуються кошти;
- 3) економічного розвитку підприємства у минулому, на теперішній час, а також очікуваного у майбутньому економічного розвитку.

Приймаючи рішення про вкладання капіталу у той чи інший інвестиційний об'єкт, інвестор розглядає інвестиційну привабливість комплексно. Інвестору необхідно враховувати забезпечення високої привабливості на всіх етапах інвестиційних рішень, від вибору країни-реципієнта - до визначення конкретного інвестиційного проекту. Звідси очевидно, що інвестиційна привабливість має агрегований характер: нижчий рівень привабливості є складовою вищого рівня.

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, що є сполучною ланкою між етапом аналізу та етапом прийняття рішень про вкладання коштів, являє собою інтегральну характеристику окремих підприємств

як об'єктів перспективного інвестування з позиції сталості розвитку, ефективності використання активів, їх ліквідності та цілої низки інших показників.

Повноцінна оцінка інвестиційної привабливості підприємства повинна включати у собі всі складові цього поняття.

На сьогоднішній день сформовано значну кількість методик визначення як інвестиційної привабливості окремого підприємства, так і ранжування їх сукупності згідно з вимогами інвестора [4,5]. Поруч з цим, постає питання створення комплексної системи оцінювання, яка б дозволила проводити об'єктивний аналіз інвестиційної привабливості підприємств.

Об'єктивна, доцільна і конкурентна система показників інвестиційної привабливості повинна враховувати такі умови:

- 1) включення обмеженої кількості індикативних показників, що безпосередньо впливають на прийняття інвестиційних рішень;
- 2) використання при розрахунку показників даних публічної бухгалтерської і статистичної звітності, мінімізація використання внутрішньої інформації;
- 3) можливість здійснення рейтингової оцінки діяльності підприємства як стосовно інших господарюючих суб'єктів, так і в часі.

Структура часткових показників оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств має включати такі складові:

фінансову складову входять показники за групами: - ліквідності та платоспроможності; - ділової активності; - рентабельності підприємства; **майнову:** - коефіцієнт зносу; - коефіцієнт придатності; **трудова:** - питома вага працівників основної діяльності в складі працюючих у віці від 50 років; - питома вага працівників що закінчили вищі навчальні заклади; - питома вага трудових витрат у загальних витратах на виробництво; - питома вага додаткової заробітної плати.

Визначення рівня власної інвестиційної привабливості не є кінцевою метою для підприємства, що прагне залучити інвестиційні кошти. Заходи з підвищення інвестиційної привабливості, що здійснюються на основі аналізу теперішнього стану підприємства, спрямовані на залучення нових інвесторів і на покращення умов інвестування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що підприємства за уточненим переліком груп показників мають можливість визначати інвестиційну привабливість для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень про вибір об'єктів вкладання коштів.

Список літератури: 1.Алексеєнко Л.М.. Фінансові аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства // Роль фінансово – кредитної системи у стимулюванні економічного зростання в Україні.- Луцьк, 2000.- 288 с. 2. Вініченко І. Формування умов інвестування економічного розвитку підприємства / І. Вініченко // Економіка та держава. – 2006.- № 8.- С.38-40. 3. Инвестиционная политика предприятия // Экономика предприятия / Под. ред. Н.А. Сафронова.- М., 2000.- С.392-415. 4.Кунцевич В.О. Підходи до діагностики фінансового потенціалу підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2005. - №1. – С. 68-75 5. Майорова Т.В. Банківське кредитування інвестиційних проектів : автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг та кредит» / Т.В. Майорова. — К., 2000. — 19 с. 6. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: затв. наказом Агентством з питань запобігання банкрутству від 23.02.97 №22 // Держ. інформаційний бюлетень про приватизацію. – 1998. - №7 7. Попов В. Динаміка інвестиційної привабливості підприємств як функція інтегрованого показника фінансового стану / В. Попов // Формування ринкових відносин в Україні.-2005.- № 3.- С.9-11. 8. Романов В. Організаційні аспекти залучення інвестицій у виробниче підприємство / В. Романов // Економіст.- 2005.- № 2.- С.48-49. 9.Фіщенко О. Планування інвестиційної програми розвитку промислового підприємства // Фінанси України.- 2002.- № 5.- С.20-30. 10. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади : [наукове видання] / Ястремська О.М. - Харків : Вид-во ХДЕУ, 2004. - 472 с.